

Utbildningsinspektion i Dalaskolan Norra Förskoleklass, grundskola årskurs 1–6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan	2
Sammanfattande bedömning	2
Bedömning av resultaten	3
Bedömning av genomförandet	4
Bedömning av förutsättningarna	6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Dalaskolan Norra den 14–15 september 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Bromölla Kommun och Dalaskolan Norra, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Dalaskolan Norra intervjuades elever, lärare, skolledning, medlemmarna i det lokala resursteamet samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i samtliga skolår. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Dalaskolan Norra	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	
Förskoleklass	50
Grundskola	292
Särskola	1

På Dalaskolan Norra som är belägen i centrala Bromölla finns 330 elever från förskoleklass till och med skolår 6. Dessutom finns det två särskilda undervisningsgrupper på skolan. Skolår 1 och förskoleklassen arbetar tillsammans och från skolår 2–6 arbetar tre pedagoger i arbetslag med cirka 50 elever i varje skolår. Varje lärare har mentorsbarn. Skolan är byggd 1976. Skolan deltar i försöksverksamhet med lokala styrelser inom grundskolan.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Dalaskolan Norra och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att verksamheten på Dalaskolan Norra är av god kvalitet. Personalens engagemang för eleverna är bra och det råder ett gott förhållande mellan vuxna och barn och mellan barnen. Arbetet med normer och värden är bra och eleverna känner sig trygga och säger att lärarna tar tag i de problem som uppstår. Kunskapsuppföljningen i svenska, matematik och engelska är god. Arbetet med att förtydliga uppnåendemålen i svenska engelska och matematik är bra och skolan har påbörjat arbetet med att konkretisera och förtydliga strävansmålen. Skolans elevhälsoteam ger stöd till elever i behov av särskilt stöd enskilt och i grupp och arbetar även förebyggande och de elever som är i behov av stöd får det stöd de har rätt till.

Inspektörerna bedömer att nedan angiven brist snarast måste åtgärdas.

- Kvalitetsredovisningen utarbetas inte i samverkan med eleverna och deras vårdnadshavare ges inte möjlighet att delta i arbetet (4 § förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Det påbörjade arbetet med att konkretisera och förtydliga målen bör fortsätta och omfatta samtliga ämnen och skolan bör informera elever och föräldrar om målen.
- Uppföljning av elevernas kunskapsutveckling bör utvecklas till att omfatta samtliga ämnen.

- Skolan bör utveckla elevernas möjligheter till inflytande över undervisningens innehåll.
- Elevers val bör utvecklas så att eleverna har möjlighet till breddning och fördjupning ur ett allsidigt urval av skolans ämnen.
- Samverkan mellan förskoleklass, skola och skolbarnsomsorg bör utvecklas.
- Måluppfyllelsen i matematik och engelska bör analyseras ytterligare och insatser bör sättas in för att nå en högre måluppfyllelse.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen och de nationella kursplanerna.

Verksamheten på Dalaskolan Norra F-6 är av god kvalitet. Personalens engagemang för eleverna är bra och personalen har god kontakt med föräldrarna. Skolans miljö är inbjudande och inspektörerna upplever att eleverna är trygga. Eleverna säger att de får lära sig mycket, att lärarna är bra och att lärarna förstår sig på barn. De säger också att det är bra på rasterna även om det blir bråk ibland. Lärarna säger att personalen tar tag i de situationer som uppstår och om det uppstår kränkningar finns det en god beredskap att hantera dessa på skolan. Inspektörerna bedömer att skolans arbete med normer och värden ger goda resultat och att det finns en god beredskap att ta tag i de problem som uppstår.

Resultaten på de nationella proven i ämnet svenska har utvecklats positivt sedan 2005 och år 2006 når de flesta eleverna målen eller är på väg att nå målen. Resultaten i matematik och engelska är inte lika goda. Under några år har cirka 20 procent av eleverna inte klarat att nå målen i dessa ämnen. Skolan har satt in åtgärder för att förbättra resultaten i dessa ämnen men inspektörerna bedömer att skolan ytterligare bör analysera resultatet i matematik och engelska och arbeta för att nå en högre måluppfyllelse.

Tabell 1. Nationella ämnesprov i skolår 5, 2005. (Totalt antal elever 52 st)

Matematik			Svenska			Engelska		
Ej uppnått målen	På väg att uppnå målen	Uppnått målen	Ej uppnått målen	På väg att uppnå målen	Uppnått målen	Ej uppnått målen	På väg att uppnå målen	Uppnått målen
21 %	11 %	65 %	15 %	29 %	56 %	20 %	9 %	71 %

Tabell 2. Nationella ämnesprov i skolår 5, 2006. (Totalt antal elever 42 st)

Matematik			Svenska			Engelska		
Ej uppnått målen	På väg att uppnå målen	Uppnått målen	Ej uppnått målen	På väg att uppnå målen	Uppnått målen	Ej uppnått målen	På väg att uppnå målen	Uppnått målen
17 %	0 %	83 %	4 %	7 %	88 %	17 %	9 %	73 %

Varje elev har sin egen pärm där bland annat elevers kunskapsutveckling främst i svenska, engelska och matematik dokumenteras. Kunskapsuppföljningen i

dess ämnen är god men för övriga ämnen finns inte samma uppföljning. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla kunskapsuppföljningen så att den omfattar samtliga ämnen.

På skolan har lärare och skollledning tillsammans arbetat med att konkretisera kursplanernas uppnåendemål i svenska, engelska och matematik. Eleverna och föräldrarna i Dalaskolan Norra får kännedom om vilka mål de skall uppnå i dessa ämnen vid de utvecklingssamtal som genomförs och vid föräldramöten. Målen att sträva mot har lärarna i stort inte presenterat i dessa ämnen eller i några andra ämnen. Rektorn påpekar att arbetet med att konkretisera och förtydliga strävansmålen är påbörjat. Inspektörerna bedömer att skolan bör fortsätta det påbörjade arbetet med att konkretisera och förtydliga de mål som finns i samtliga ämnen för elever och föräldrar.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att resultaten på de nationella ämnesproven i svenska har förbättrats. Skolan bör dock analysera det sämre resultatet i engelska och matematik och sätta in åtgärder för att förbättra detta. Personalens engagemang är bra, eleverna säger att de känner sig trygga och att lärarna är bra. Det påbörjade arbetet med att konkretisera och förtydliga strävansmålen för utbildningen bör fortsätta och omfatta samtliga ämnen. Uppföljning av elevernas kunskapsutveckling bör utvecklas till att omfatta samtliga ämnen.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skollledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Normer och värden

Arbetet med normer och värden har en framträdande roll på skolan. Skolan bedriver ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling och i samtliga elevgrupper arbetar man regelbundet med detta i form av bland annat social och emotionell träning (SET), rollspel, kompisamtal och kompismassage. På skolan finns också kamratstödjare. Inspektörerna bedömer att arbetet med normer och värden är bra på skolan. Skolan har utarbetat en likabehandlingsplan som dock saknar begreppet kränkningar mellan vuxen och elev. Inspektörerna vill i sammanhanget påpeka att planen skall följas upp och ses över under medverkan av barnen för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande skall anpassas efter deras ålder och mognad. Planen bör också bearbetas så att den beskriver hur det förebyggande arbetet att förhindra kränkningar mellan vuxen och elev bedrivs. Se vidare kommunrapporten.

Arbetsmiljö och delaktighet

I såväl grundskoleförordningen, skollagen som i läroplanen finns angivet att delaktighet, inflytande och ansvar för elever och också föräldrar är centrala begrepp. Elevernas har inflytande genom de klassråd och elevråd som genomförs. Föräldrarnas inflytande sker genom den lokala styrelse som finns på skolan.

I läroplanen anges att läraren skall se till att alla elever oavsett kön och kulturell bakgrund får ett reellt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Något större inflytande över undervisningens innehåll har inte eleverna. Eleverna berättar att de får vara med och bestämma vad de skall göra när de arbetat klart med sina arbetsscheman. Lärarna säger att eleverna kan utöva inflytande över de olika arbetsformer som skolan arbetar med, men menar att eleverna inte kan ha något större inflytande över innehållet eftersom eleverna måste nå målen. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla elevernas möjligheter till inflytande över undervisningens innehåll.

Innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen

Den pedagogiska verksamheten skiftar mellan de olika arbetslagen. Flera arbetslag arbetar tematiskt och lärarna menar att de har en varierad undervisning där läroboksstyrd och lärarstyrd undervisning blandas med temaarbete och eget arbete.

Skolan arbetar hälsofrämjande och erbjuder eleverna någon form av motion och rörelse varje dag.

Samverkan

För att fullgöra skolans uppdrag att skapa möjligheter för eleverna att utvecklas både kognitivt och socialt, framförallt i de tidigare åren, krävs en nära samverkan mellan förskoleklass, skola och skolbarnsomsorg där personal med olika kompetenser samverkar. Läroplanen anger att samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem skall utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. På Dalaskolan Norra förekommer viss samverkan mellan förskoleklassen, skolår 1 och skolbarnsomsorgen. Vid samtal med förskollärare och fritidspedagoger säger dessa att det inte finns tid för samplanering med lärarna på skolan, vilket försvårar samverkan. Fritidspedagogerna arbetar mycket med att profilera sin verksamhet och prioriterar detta före samverkan med skolan. Inspektörerna bedömer att Dalaskolan Norra bör utveckla formerna för samverkan mellan förskoleklass, skola och skolbarnsomsorg.

Utvärdering av lärandet, individanpassning och stöd

Utvecklingssamtal genomförs varje termin på Dalaskolan Norra. Målet är att samtalen skall ge information om elevens kunskapsmässiga, sociala och emotionella utveckling samt ge möjlighet till ökat elevinflytande och föräldramedverkan. Samtalen skall vara ett forum för föräldrar och elever. Vid utvecklingssamtalen diskuteras de mål som gäller för utbildningen. Individuella utvecklingsplaner upprättas för alla elever. Enligt intervjuerna behöver skolan arbeta vidare för att ytterligare utveckla innehållet i planerna.

På Dalaskolan Norra finns många elever som är i behov av särskilt stöd. De kartläggningar som genomförs årligen visar detta. De specialpedagoger som finns på skolan ansvarar för kartläggning och utredning som görs för de elever

som befaras vara i behov av särskilt stöd och arbetar med eleverna enskilt eller i grupp. Specialpedagogerna handleder också pedagogerna och är medlemmar i det elevvårdsteam som finns på skolan. Teamet träffar skolledningen regelbundet och betonar det inkluderande synsättet med ett nära samarbete med klassen och strävar efter att de elever som särskiljs skall kunna återvända till klassen så fort som möjligt. Skolan utarbetar åtgärdsprogram för de elever som är berättigade till stöd. Inspektörerna bedömer att arbetet med att ge stöd till de elever som är i behov av särskilt stöd är bra.

Skolledning

Rektorn, som har genomgått den statliga rektorsutbildningen, har utbildning som mellanstadie lärare och ansvarar för skolår F–6. På skolan finns ytterligare en rektor som ansvarar för skolbarnsomsorgen och en närliggande förskola. Rektorn är förtrogen med verksamheten och har ambitioner att utveckla det pedagogiska arbetet. Vid samtal med lärarna betonar dessa behovet av en utökad pedagogisk diskussion tillsammans med skolledningen. De säger att den pedagogiska diskussionen främst äger rum i arbetslagen och efterlyser diskussioner där rektorn och representanter från de olika yrkeskategorierna på skolan tillsammans kan diskutera skolutveckling. Inspektörerna utgår ifrån att rektorn, tillsammans med lärarna, diskuterar hur de ytterligare kan utveckla det pedagogiska arbetet på skolan och skapa forum för pedagogiska diskussioner.

Kvalitetsredovisning

Skolans kvalitetsredovisning är kortfattad men uppfyller i huvudsak förordningens krav. Rektorn berättar att kommunen arbetar för att finna en gemensam form för kvalitetsredovisningarna. Enligt förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet skall kvalitetsredovisningen utarbetas i samverkan med eleverna och vårdnadshavare skall ges möjlighet att delta i arbetet. Varken föräldrar eller elever har varit delaktiga vid framtagning av redovisningen. Lärarna säger att de läser redovisningen och lämnar synpunkter på den. Inspektörerna bedömer att elevers och vårdnadshavares delaktighet i utarbetandet av kvalitetsredovisningen behöver stärkas.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att genomförandet av verksamheten är bra. Skolan bedriver ett medvetet förebyggande arbete för att förhindra kränkningar och samtliga elevgrupper arbetar kontinuerligt med värdegrundsfrågor. Dalaskolan Norra bör utveckla formerna för samverkan mellan förskoleklass, skola och skolbarnsomsorg. Arbetet med att ge stöd till de elever som är i behov av särskilt stöd är bra och de elever som har rätt till stöd får det. Kvalitetsredovisningen skall utarbetas i samverkan med föräldrar och elever.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Tillgång till utbildning

Elevens val är en del av undervisningen som är avsedd att ge eleverna en möjlighet till breddning eller fördjupning i något eller några ämnen. Eleverna skall enligt grundskoleförordningen erbjudas ett allsidigt urval av ämnen. Dalaskolan Norra erbjuder eleverna möjligheter till individuella val under de olika temaarbeten som genomförs. Temaarbete är koncentrerat till ett par veckor och då arbetar samtliga elever med detta. Inspektörerna bedömer att elevens val bör utvecklas så att eleverna har möjlighet till breddning och fördjupning ur ett allsidigt urval av skolans ämnen.

Hem- och konsumentkunskap genomförs, i enlighet med ett kommunalt beslut, först i skolor 6 på Dalaskolan Norra.

Personal

Det finns 8,9 lärare per 100 elever på skolan. Det skall jämföras med riksgenomsnittet för samtliga huvudmän inom grundskolan som är 8,0 lärare per 100 elever (Skolverkets statistik för läsåret 2005/06). De flesta lärarna har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Materiella resurser

Skolan har en datorsal som används flitigt av eleverna. Eleverna har möjlighet att söka information via Internet och tycker att datorerna är bra även om de är lite ”sega”. Skolbiblioteket sköts av en skolbibliotekarie som arbetar i biblioteket en halv dag per vecka.

Modersmålsundervisning

Cirka 40 elever är berättigade till modersmålsundervisning. De flesta deltar i modersmålsundervisning men rektorn säger att det är svårt att hitta lärare i samtliga språk som förekommer.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att elevens val bör utvecklas så att eleverna har möjlighet till breddning och fördjupning ur ett allsidigt urval av skolans ämnen. De flesta lärarna har utbildning för den undervisning de bedriver.

Datum	Ort
2007-04-27	Lund

Arne Huseby
Cecilia Hanö
Lennart Hansson